

ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ

E-mail: kmpzt@ukr.net

Число 4 (48)
лютий
2019 р.

За вас правда, за вас слава і воля святая!

Газета ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»

Ми тут: <http://www.kmpzt.org.ua> На фейсбуці – у групі "ПРОМІНЬ ПРОСВІТИ ЄДНАННЯ"

Війна і "Мір", і ми, громадянське суспільство

Читайте на 4 стор.

Спогади про МАЙДАН

Оце, я так думаю, що зараз 5-а річниця подій на Майдані 18-21 лютого 2014 року. Ми всі тоді там думали, що до ранку всі погинемо. Але, все обійшлося. Тоді ж ні метро не працювало, ні мобільний зв'язок... Я пішки біг з Нивок на Майдан, щоб спробувати знайти доньку, бо прочитав зранку, що там був штурм Українського дому. А вона там чергувала.... 17-го лютого я до неї приїздив туди. А вранці всі десь пропали.... Надя Червона з Житомирщини теж лише вночі знайшлася. Вони ж тоді діти були, по 16 років. А в Наді підбите око і перебинтована рука, бо встигло дитя побитися з «беркутами».

Ніколи цього не можна забути... Коли ти виходиш з Майдану, де місиво, і все горить, над головами петарди вибухають і кидають «коктейлі», на Майдані самому купа дітей-студенток і бабусь... І, ніяких парубійських сотень самооборони. Чоловік 300 «свободів-

ців» і «ПС» б'ються на барикадах, а їм допомагають дівчатка неповнолітні і бабусі, які мішають «коктейлі». А інші - розбирають бруківку біля Поштамту і передають ланцюжками на барикади біля Інститутської... А тобі дзвонять, щоби виводити неповнолітніх з Майдану. Я дівчат знайомих прогнав додому ще о 19-й вечора; сказав: сидіть і не висовуйтеся, зачиніться вдома. «Тітушки» ходили по наших квартирах, і ламали двері. А інших дівчат (у тому числі, свою доню, яка пережила штурм Укрдому «беркутами» вранці 18 лютого) я знайшов аж вночі в Михайлівському соборі. Їх хлопці повикидали з вікон на схил Володимирської гірки... І вони пішли в Михайлівський. А я ж то цього не знав.

Потім «беркути» поперли з боку Інститутської і якийсь там рашн-спецназ – через дах Будинку Профспілок, годині о 20-й вечора. А десь до 22-ї його підпалили зверху вони. Нас всіх (що старші 50 років і дітей) звідти прогнали з барикад хлопці зі «Свободи» і «ПС», зробили три коридори, щоби подавати дошки, шини і бруківку. І коктейлі. Я мужика пам'ятаю, як він вібрався з барикад з пораненою ногою і великими очима і кричав: ми БТР беркутівський спалили і водомет на Інститутській! Його дівчата відполювали водою і заспокоювали, щоби остиг...
До ранку на самому Майдані не добув. Пішов доньку шукати до Михайлівського і інших

дітей з Укрдому, із «Спільної справи». Мені подзвонили десь о 2-й ночі з Тернополя, через Харківську станцію, що вони можуть бути там.

Біжимо через Пушкінську до Михайлівського, а там – тітушки з автоматів строчать бойовими... Познаходили дітей, приїхали автомайданівці вивозити... Кажуть: ви додому не з'являйтесь, зараз всіх вивозимо на конспіративні квартири, і чекайте там. Бо, ніхто не знав, що буде...

Спершу дітей до церкви вивезли на Львівській площі. Потім – по квартирах. Ненавиджу петарди!.. Один день в мене пропав, я не пам'ятаю, де був і що робив. Наче все сходиться, а один день пропав тоді з пам'яті.

Я про себе знаю, що як буде щось подібне, то знову вийду! Після ночі з 18 на 19 лютого ніч не страшно було! За справедливість не страшно помирати!

Віктор МЕЛЬНИЧУК,
м. Київ

Фото Миколи КОРОБКА

Вісті від фундації ім. Івана Багряного

Час від часу наша газета (як і попередня, «Промінь Просвіти») публікувала матеріали з Бюлетеня Фундації від її керівника й редактора п. Олексія КОНОВАЛА, що надходили від нього до нас зі Сполучених Штатів Америки у листах. А також – отримували пожертви для друкування газети, що надходили через Фундацію ім. Івана Багряного. З цього числа газети ми заводимо нову рубрику і пропонуємо нашим читачам матеріали з останнього, 67-го, числа (за січень-квітень 1919-го року), яке нещодавно отримали.

ВЕБ-САЙТ ФУНДАЦІЇ ІМ. ІВ. БАГРЯНОГО НА ІНТЕРНЕТІ

Сергій КОЗАК, колишній головний редактор нашої газети «Українські вісті» та газети Спільки письменників України «Літературна Україна» зареєстрував сайт Фундації ім. Івана БАГРЯНОГО в Україні. Сайт Фундації є англійським і українським і легко доступний у будь-якій країні, якщо набрати його назву англійською мовою Bahrianu.foundation.in.ua або українською мовою [Фундація ім. Івана Багряного.юа](http://Фундація.ім.Івана.Багряного.юа). Сайт офіційно зареєстрований і заплачено гроші за 12 місяців. Сайт Фундації можна буде постійно доповнювати. Сьогодні вже можна виходити на сайт Фундації в будь-якій країні. Сайт має наступні сторінки. Головна сторінка з такими матеріалами: стаття «В обороні української демократії», «Фундації імені Івана БАГРЯНОГО – сорок років», сторінка біографії Івана БАГРЯНОГО зі статтею Івана ДЗЮБИ «Громадська снага і політична прозорливість», а також такі сторінки: «Премія ім. Ів. БАГРЯНОГО», «Видавнича діяльність», «Видання», «Вшанування пам'яті Івана БАГРЯНОГО», «Книжки в електронному форматі (вигляді)». Сайти Фундації будуть постійно доповнюватися.

На сайт Фундації час від часу надходять листи від різних людей з різних об'єднань. Сергій КОЗАК, який живе в Києві, відповідає по суті змісту тих листів, якщо вимагає ситуація...

КАРТИНА БУТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

У Миргороді на Полтавщині відбулася презентація унікального видання – тритомної «Історії української діаспори», яка вийшла в світ упродовж 2017-2018 р.р. у Києві за сприяння Фундації імені І. БАГРЯНОГО. Автор цього бібліографічного дослідження – відомий український науковець, журналіст, письменник, доктор філософії (PhD) Сергій КОЗАК.

На сторінках тритомного видання – ґрунтовне бібліографічне дослідження всіх (а це майже 37 тисяч!) матеріалів часопису, завдяки якому зафіксовано, а відтак і збережено історію життєдіяльності української діаспори після Другої світової війни. Йдеться про «Українські вісті» (1945-2000) – газету, особливість якої полягає в тому, що саме на її шпальтах представлено найбільш повну і різнобарвну картину буття української діаспори, починаючи з теми таборів ді-пі. Відтак матеріали цього трикнижжя є цінним джерелом для вивчення громадсько-політичних, наукових, освітніх, мистецьких, церковних, літературних організацій української еміграції, а також життєписів громадсько-політичних діячів, акторів, науковців, письменників, священників, відомості про яких знайдуть безпосереднє втілення в енциклопедичній та лексикографічній сферах. Промовистий факт: до Іменного покажчика увійшло майже десять тисяч прізвищ тих, згадки про кого містяться у виданні.

Про все це із зацікавленням йшлося на презентації видання в затишному приміщенні миргородської бібліотеки ім. Д. Гурамішвілі, учасниками якої стали бібліотекарі, вчителі, краєзнавці, літератори, учні школи імені Панаса МИРНОГО та студенти художньо-промислового коледжу ім. Миколи ГОГОЛЯ, відпочивальники курортів «Миргород» та «Хорол». Закономірною й те, що подія відбулася саме на миргородській землі, звідки походять, приміром, і перший головний редактор легендарного часопису «Українські вісті» (Німеччина) Павло МАЛЯР, і відомий громадський діяч української діаспори Олексій КОНОВАЛ (США), і талановитий поет Олег ЗУЄВСЬКИЙ (Канада), й історик Михайло ВОСКОБІЙНИК (США), зберігач фондів УВАН у Нью-Йорку Леонід ЛИМАН та інші знані діячі українського закордоння.

За словами академіка Івана ДЗЮБИ, «це унікальне видання, підготовлене Сергієм КОЗАКОМ; можна уявити обсяг і важливість цієї роботи, адже тепер науковці матимуть можливість зорієнтуватися у величезному масиві матеріалу, що стосується не лише України, а й картини світового життя за цілу історичну епоху – як воно сприймалося людьми нелегкої долі й великої відповідальності перед майбутнім свого народу».

Ірина ПАВЛЕНКО

Блакитний маніпулятор

Телебачення в Україні перетворилося на засіб моделювання результатів виборів

На 28-му році незалежності Україна переживає чергову президентську кампанію без повноцінної системи засобів масової інформації, найважливішою частиною якої залишається телебачення. Маніпулювання, пропаганда, агітація заповнили блакитні екрани в домівках українців. Об'єктивної, збалансованої інформації обмаль. До того ж, вона є дефіцитом на провідних телеканалах. Чи є вихід, чи хоча б надія, що колись ця, вже звична для країни ситуація, зміниться?

ТЕЛЕБАЧЕННЯ №1

Центральні телеканали залишаються для українців основним джерелом інформації про перебіг президентських виборів. Фактично, 4 з 5-ти жителів країни дізнаються про те, що пропонують та чим займаються претенденти на найвищу посаду в державі, з передач на ТБ. Це — дані опитування, що його наприкінці січня — з початку лютого провів Київський міжнародний інститут соціології, на запитання «З яких джерел ви найчастіше отримуєте інформацію про кандидатів, які балотуються на посаду президента України? Оберіть не більше 2-х варіантів», респонденти відповіли таким чином:

1. Центральні телеканали — 78,6%;
2. Із новинних інтернет-сайтів — 35%;
3. Від друзів, родичів, знайомих, колег тощо — 11%;
4. Із соціальних мереж в Інтернеті — 9,3%;
5. Місцеві телеканали — 9%;
6. Центральні друковані видання — 6,2%;
7. Місцеві друковані видання — 4,7%;
8. Радіо — 3,1%;
9. Інше — 0,1%;
10. Важко сказати / Відмова — 1,1%.
Всеукраїнське опитування громадської думки

	Телеканал	Назва передачі
1	Канал «Україна»	Сьогодні
2	1+1	ТСН
3	Інтер	Новини
4	СТБ	Вікна-Новини
5	СТБ	Вікна-Новини
6	ICTV	Факти
7	ICTV	Факти
8	Інтер	Подробиці
9	Канал 112	Новини Прайм
10	Канал 112	Новини

КМІС провів на замовлення клієнта з 31 січня по 10 лютого 2019 року. Методом особистого інтерв'ю опитано 2007 респондентів, які проживають у 134 населених пунктах усіх регіонів України (крім АР Крим) за треступеневою стохастичною вибіркою з квотним відбором на останньому ступені, що репрезентативна для населення України віком від 18 років. У Луганській і Донецькій областях опитування проводилося тільки на території, що контролюється українською владою.

Статистична похибка вибірки (з імовірністю 0,95 і за дизайн-ефекту 1,5) не перевищує: 3,3% для показників близьких до 50%, 2,8% — для показників близьких до 25%, 2,0% — для показників близьких до 10%, 1,4% — для показників близьких до 5%.

ПОПУЛЯРНІСТЬ УПЕРЕДЖЕНОСТІ

Які саме телеканали є найбільш популярними з точки зору розповсюдження інформаційного контенту, можна зробити висновки, вивчивши інший рейтинг, складений за підсумками підрахунку частки аудиторії, яка дивиться інформаційні програми. За цими даними, в числі лідерів в нас телеканал «Україна», 1+1, «Інтер», СТБ, ICTV, «112 Україна». Дані дослідження телевізійної аудиторії належать Індустріальному Телевізійному Комітету. Рейтинг складено для щоденних випусків

новин у слоті 18:00—23:00. Дані наведені для виборки аудиторії віком від 18 років і старших, що проживають на всій території України.

Але серед найбільш популярних інформаційних телеканалів присутні ті, хто віддає перевагу роботі з огляду на політичні симпатії власника, а не на стандарти об'єктивної журналістики. 18 лютого коаліція громадських організацій презентувала проміжний звіт за результатами незалежного моніторингу висвітлення в медіа президентської виборчої кампанії. Дослідження в рамках проектів Ради Європи провела коаліція громадських організацій, у яку входять «Комісія журналістської етики», «Платформа прав людини», «Український інститут медіа та комунікації» і StopFake. Експерти аналізували, зокрема, новини і ток-шоу 12 телеканалів.

Моніторинг, який тривав з 14 січня по 3 лютого 2019 року, показав, що майже всі медіа (насамперед, телеканали), які увійшли до моніторингу, демонстрували свої симпатії чи антипатії до тих чи інших кандидатів у президенти. У більшості випадків це можна пояснити не так позицією самих журналістів, як позицією медіавласників, які мають власні політичні інтереси. Найбільш яскраво політичну орієнтацію демонстрували такі телеканали-лідери як «1+1», «Україна», «Інтер», «112 Україна». Серед найбільш популярних постачальників інформації лише ICTV та СТБ займали більш-менш рівновіддалену позицію щодо різних кандидатів.

ОПІР ВЛАСНИКІВ... ТА ГЛЯДАЧІВ

Що означають всі ці наведені рейтинги та дані досліджень?

1. Громадську думку в Україні формують власники популярних центральних телеканалів. Отже, рейтинги кандидатів залежать від позиції власників провідних телеканалів.

2. Власники окремих рейтингових телеканалів використовують медіа для просування своїх кандидатів, а не для об'єктивного інформування.

3. Пропаганда та агітація на провідних каналах має значний вплив на рейтинги кандидатів і буде мати значний вплив на результати голосування.

«Зверху» якимось вплинути на цю ситуацію малореально. Національна рада з питань телебачення і радіомовлення може покарати телеканал, наприклад, «за заклик до війни або її пропаганду і розпалювання ворожнечі» або — за поширення відвертих фейків. Але яким може бути покарання за порушення балансу представленості кандидатів у ефірі чи за упереджене висвітлення президентської кампанії, якщо немає прямих порушень умов ліцензії або законодавства, — велике питання.

Вихід в саморегуляції, це зрозуміло, але...

5 лютого українські телеканали, радіостанції, друковані й онлайн-видання, а також медійні громадські організації заявили про створення медіаруху, покликаною забезпечити громадянам можливість обирати президента і парламент на основі повної та достовірної інформації. Теоретично правильна та необхідна ініціатива. Але наразі до руху «Медіа за усвідомлений вибір» приєдналося лише два телеканали, які є не дуже рейтинговими — «UA:Перший» та «5 канал».

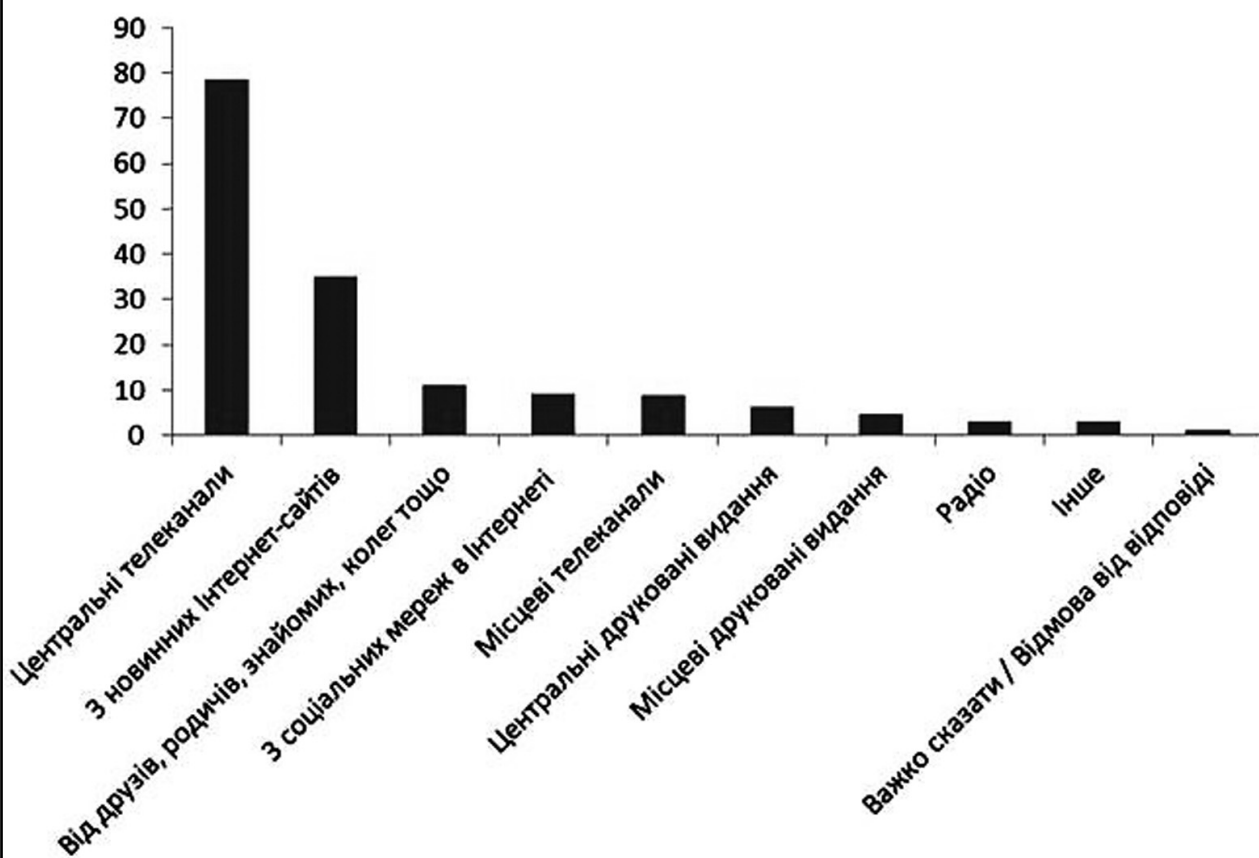
Зрозуміло, що ця ініціатива без участі в ній найбільш популярних медіа не буде мати впливу на реальну ситуацію в інформаційному полі країни.

Що ж робити? Треба змінюватися нашим медіамагнатам та... нашим співгромадянам.

Повноцінні незалежні та об'єктивні засоби масової інформації не з'являться, поки власники ЗМІ не будуть мати мотивацію перетворювати свої медіа-активи на неупереджені джерела розповсюдження чесних новин, а люди — не припинять з більшим задоволенням дивитися маніпуляційні новини та пропагандистські програми, ніж збалансовані та незаангажовані передачі. Втім, наразі про рух власників за чесні новини або глядачів за неупереджену журналістику щось не чути.

Наталія ІЩЕНКО,
газета «День», 22 лютого 2019 року.

Джерела інформації про кандидатів в президенти

На Євромайдані в Кривому Розі

В Кривому Розі (як і в багатьох інших містах України) теж був Євромайдан. І активісти громадської організації «Криворізьке міське правозахисне товариство» постійно там роздавали газету «Промінь Просвіти», спілкувалися з його учасниками, збирали матеріали й поширювали їх не тільки через газету, а й через Інтернет-мережі, надсилали на різні сайти, а також – брали безпосередню участь у протестних акціях під час його проведення.

Якщо говорити конкретно про газету, то вона там з'явилася разом з нашими активістами вже 24 листопада, безпосередньо біля приміщення виконкому Криворізької міськради, коли там не було прапорів різних партій, а лише – громадські активісти. При цьому треба зазначити, що місцева газета владців «Червоний гірник» та муніципальна ТРК «Рудана» майже два місяці не поспішали інформувати криворізьців про Євромайдан і про те, що на ньому відбувалося.

На світліні: на криворізькому Євромайдані на площі Горького під час проведення мітингу 2 березня 2014-го року, майже п'ять років тому.

Фото Миколи КОРОБКА.

Німецькі інвестори почали вивчати проекти інвестування у водоканали Січеславщини

Німецький банк розвитку KfW спрямував до Дніпропетровської області свого представника та консультантів для детального вивчення запропонованих проектів у секторі водопостачання. Про це повідомляє «Дніпроград» із посиланням на прес-службу Дніпропетровської обласної ради.

Зокрема, потенційним учасником програми співфінансування з німецьким банком KfW є Аульський водовід, який забезпечує питною водою більшу частину мешканців Січеславщини. Відомо, що можливість і потужності, які має підприємство, використовуються лише наполовину. Саме тому залучення коштів на модернізацію цього об'єкту є важливим стратегічним завданням.

«Ми зацікавлені у подальшій, більш широкій, співпраці між нами та Банком розвитку KfW. Вже сьогодні представники облради разом із німецькими партнерами відправляються на об'єкт у СМТ Аули, аби наочно побачити стан підприємства, його оснащення та інше», – зазначив під час зустрічі заступник голови облради Валерій БЕЗУС.

Далі на експертів чекає детальне ознайомлення із документацією, складання плану майбутньої роботи та підрахунки. За цими результатами буде визначено, скільки коштів необхідно виділити на модернізацію Аульського водоводу. Також паралельно залучатимуть до роботи водоканали Марганця, Верхньодніпровська та Жовтих Вод.

Антон МОРОЗ,
сайт «Дніпроград», 25 лютого 2019 року

У Криворізькому правозахисному

«СЛУГУ МЕРТВОГО СЛОВА» ВИЗНАЧИЛИ 16 ЛЮТОГО

ШАНОВНІ наші читачі, інформуємо вас про те, що 16 лютого, в суботу, на засіданні громадської організації «Криворізьке міське правозахисне товариство» було остаточно визначено тих із числа посадовців, які виявились найбільш збайдужілими у реагуванні на запити й звернення громадян та на запити й звернення ГО «КМПЗТ» і газети організації «Промінь Просвіти Є».

Сама ж свого роду історія визначення тих із числа посадовців, які подібним чином «спілюються» з громадянами та засобами масової інформації, почалась у нас ще з 2006-го року. Ще тоді, в 4-му числі газети «Промінь Просвіти» (видання Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Т.Г. ШЕВЧЕНКА), під рубрикою «Конкурс» ми, звертаючись до вас, шановні читачі, подали матеріал під заголовком «Слуга мертвого слова». В ньому, зокрема, йшлося про таке:

«Отже, якщо у когось із вас є сумний досвід контактів з такими посадовцями протягом нинішнього року (чи має продовження протягом 2006-го), то, будь ласка, приносьте матеріали-докази...»

А в березні 2017-го у світ вийшла газета «Промінь Просвіти Є» (видання ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство»), яка продовжила той уже традиційний конкурс. Протягом же минулого, 2018-го, року відбулися певні зміни у визначенні володарів статусу «Слуга мертвого слова». Тоді, в числі 13-му, в редакційному матеріалі «Слуга мертвого слова» може отримати київську «прописку», ми повідомляли про наступне:

«ІЗ САМОГО початку цієї інформації повідомляємо про те, що підсумки конкурсу на найбільш збайдужілого посадовця щодо реагування на звернення громадян та на запити від громадян і від засобів масової інформації переносяться на початок наступного, 2019-го, року. Причина такого перенесення криється в тому, що останнім часом найбільше збайдужіння щодо необхідності реагувати на звернення та на запити відчувається з боку тих посадовців, які проживають і організують свою діяльність поза межами нашого міста й Дніпропетровської області, де зазвичай розповсюджувалися нинішня наша газета та її попередник: газета «Промінь Просвіти».

Враховуючи цей фактор, ми й вирішили перенести час підбиття підсумків на початок наступного року. А ще інформуємо наших читачів про те, що тепер вони можуть надсилати свої повідомлення (підкріплені документами) про нереагування з боку посадовців різного рангу й різних структур (від села чи району міста й до рівня вищих, всеукраїнського рівня, установ та підприємств), датовані в таких часових межах: від 1 січня 2017-го року до 1 лютого 2019-го року».

І ОСЬ ТЕПЕР УЖЕ, за результатами засідання ГО «КМПЗТ» від 16 лютого цього року, можемо вас, шановні наші читачі, поінформувати про те, хто ж названий «СЛУГОЮ МЕРТВОГО СЛОВА» у новій нашій газеті: «Промінь Просвіти Є».

Факти (а їх ми зараз коротко викладемо нижче) свідчать про те, що цього разу такий статус отримують аж два посадовця.

По-перше, останніми були надіслані один за одним два інформаційні запити від редакції нашої газети на адресу голови ПАТ «НСТУ» З.Г. АЛАСАНІЇ (28-го і 29-го грудня 2018-го року), які були підтвержені ще й надсиланням запитів електронною поштою зі скриньки редактора газети. Однак після того (в порушення загальноприйнятих норм українського законодавства) відповіді редакція газети так і не отримала. Жодної. Та справа в тому, що це були запити, які надсилалися не одноразово ще набагато раніше: перший, починаючи з 15 лютого 2018-го року, а другий – після 23 травня 2018-го. Більше того, редакція адресувала з цього приводу (аби вплинути на ситуацію з метою все ж таки отримати відповідь від голови правління ПАТ «НСТУ») свої звернення ще й на адресу Міністерства інформаційної політики України. Однак і це не допомогло: відповіді на два інформаційні запити так і не було отримано. І це при тому, що вони стосувалися дуже важливих речей: щодо проведення керівництвом ПАТ «НСТУ» кадрової політики, внаслідок проведення якої сотні й сотні фахівців мали залишитись без роботи. Зокрема, там були запитання щодо кількості отриманих «...характеристик від керівництва реорганізованих ТРК на Дніпропетровщині (з метою створення філій ПАТ «НСТУ») на співробітників із числа журналістів, телеоператорів і звукорежисерів і яким чином (хоча б вибірково) перевірялась вміщена в них інформація

на її відповідність дійсності?». А також, поміж інших запитань, – про те, наприклад, «з якого часу на місці колишнього ТРК «Криворіжжя» буде працювати кореспондентський пункт як місцевий підрозділ ПАТ «НСТУ», і що лежить в основі такого рішення в плані реорганізації діяльності телерадіоорганізації?». Однак ні на ці запитання, ні на чотири інші, що містилися в запитах, редакція нашої газети так відповідей і не отримала. У той же час на звернення від нашої громадської організації, передане в ПАТ «НСТУ» особисто головою М.І. КОРОБКОМ, надійшло протягом року одразу аж кілька відповідей. А тому, звичайно ж, статус «Слуги мертвого слова» отримав голова правління ПАТ «НСТУ» З.Г. АЛАСАНІЯ.

По друге, 10 жовтня 2018 року на адресу Президента України було надіслано звернення 22 криворізьких депутатів рад різного рівня з пропозицією вжити в межах його компетенції заходів, спрямованих на недопущення руйнації однієї з найцінніших пам'яток природи Криворіжжя: заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона». Загроза ліквідації цього об'єкта ПЗФ державного значення виникла у зв'язку з наданням директором департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації в особі Р. О. СТРИЛЬЦЯ неправдивої інформації про екологічне значення території у відповідь на звернення ТОВ «Кривбасцементпром» від 26.03.2018 року у зв'язку з проектуванням відкриття на заповідній території залізничного кар'єра. Р. О. СТРИЛЕЦЬ повідомив, що зазначена ділянка не входить до охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Замість передбаченого законами України службового розслідування, на адресу ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство», яке виконувало роль технічного відправника депутатського звернення, надійшов лист від 30.11.2018 року за підписом директора департаменту екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації Р. О. СТРИЛЬЦЯ. Цього разу – з повідомленням про те, що за дорученням облдержадміністрації «розглянуто звернення ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство», без жодної згадки про депутатів-підписантів. У листі знову безпідставно стверджується, що зазначена ділянка не знаходиться в межах створених об'єктів природно-заповідного фонду і що департамент, надаючи Висновок з оцінки впливу на довкілля, діяв у межах діючого законодавства.

Отже, склалася парадоксальна ситуація, коли численна група депутатів рад різного рівня від Криворіжжя, звернувшись до Президента з порушеного питання державної ваги, що перебуває в компетенції Президента України (збереження статусу об'єкта ПЗФ державного значення), не удостоїлась бути поміченою Першим заступником Глави Адміністрації Президента В. КОВАЛЬЧУКОМ під час розгляду підписаного ними звернення і перенаправлення його на адресу Дніпропетровської ОДА. Так само ніяким правовим рамкам не відповідає факт доручення особі, в діяльності якої є ознаки порушення природоохоронного законодавства (директору департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації Р. О. СТРИЛЬЦЮ), надавати відповідь на викликане його незаконними діями звернення депутатів. І якщо Законом України «Про звернення громадян» регламентовано, що не можна направляти звернення в ті органи, діяльність яких оскаржується, то Адміністрація Президента вважає, що долю депутатських звернень може ефективно вирішувати не хто інший, як особа, діяльність якої оскаржується. Про що це свідчить? А свідчить про те, що долю всіх об'єктів ПЗФ (у тому числі і загальнодержавного значення) вирішує чиновник облдержадміністрації, який до того ж, згідно п. 5.15 Положення про департамент екології та природних ресурсів Дніпропетровської обласної державної адміністрації «опрацьовує запити і звернення народних депутатів України та депутатів відповідних місцевих рад». У який спосіб «опрацьовує», бачимо на прикладі конкретного звернення, наслідки розгляду якого не мають ознак справжнього життя. А це означає, що Президент України П.О. ПОРОШЕНКО не зробив усе належне, аби ефективно втрутитись в ситуацію, зреагувати на звернення криворізьких депутатів і допомогти в збереженні заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона», а тому й він отримує зазначений вище статус.

«Будуть приходити люди...»

воду. Катам своїх поводарів оддав» з поезії «Нехай», які часто (недаремно!) цитує головний редактор «Дня» Лариса Івшина.

Звичайно, у багатьох культурних закладах країни відбулося відзначення цієї дати, але особливе наповнення такі заходи мають у Волині, батьківщині Лесі. Зокрема, у Волинському краєзнавчому музеї відкрили оновлену виставку «Будуть приходити люди...», названу за фразою з «Лісової пісні». Про її ексклюзиви «Дню» розповіла науковий співробітник Волинського краєзнавчого музею Людмила ЗАВАДА.

«На цій виставці ми постарались подати те, чого ще не було у Волинському краєзнавчому музеї. Думаю, нам це вдалося. Нашу експозицію сьогодні прикрашають 36 графічних робіт Софії Караффи-Корбут — повна серія ілюстрацій до «Лісової пісні», — говорить пані Людмила. — Вони є власністю Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки і вперше виставляються в нашому музеї. Так само в нас перше експонуються фарфорові статуетки Миколи Біляєва за мотивами «Лісової пісні». У черговий раз — але ми не так часто їх виставляємо — дерев'яні скульптурки Сергія Наумова під на-

звою «Музика весни» за «Лісовою піснею». Назва виставки і вся увага була присвячена саме цьому геніальному твору Лесі Українки. Ми так вирішили цьогогоріч відзначити день народження Лесі Українки і 105-ту річницю від часу першого окремого видання «Лісової пісні» 1914 року».

«Також у нас був сюрприз для відвідувачів, — продовжує наукова співробітниця, — відбулася презентація унікальної рукотворної книги, яка не має аналогів у світі, — мініатюри Олени Медведєвої з Рівного. Книгамініатора «Лісова пісня» — це уривок із драми-феєрії, виконаний повністю в техніці вишивки. Вона вже готова, вміщена в ошатну дерев'яну скриньку теж ручної роботи». Тим часом наразі дійшов екватора проект фоліанта «Лісова пісня» Олени Медведєвої, і у понеділок у музеї було показано його творчі етапи. «На виготовлення книги-фоліанта Олену надихнули якраз ілюстрації Софії Караффи-Корбут, — розповідає музейниця, — на нашому заході всі охочі змогли долучитися до вишивання сторінки «Лісової пісні» — узяти до рук голочку і вишити кілька стібківлітер. Ця книжка, я впевнена, увійде в історію».

«Автором і натхненником виставки є, як завжди, наша досвідчена музейниця, головний хранитель Наталя Юхи-

мівна Пушкар, — уточнює Людмила Завада. — З її легкої руки я розвиваю цю тему, вона завжди долучається — своїми знаннями, вмінням, любов'ю до Лесі. Я особисто не можу говорити про Лесю Українку дуже сухо і відсторонено, тому що, ще навчаючись у четвертому класі школи в Нововолинську (це були радянські часи), мріяла бути головою ради музею-кімнати Лесі Українки в нашій школі. І з того часу ця тема мене обирає».

У понеділок у Луцьку біля пам'ятника письменниці відбулася літературно-мистецька година «Думками Лесі Українки», про яку проректор СНУ імені Лесі Українки Анна Данильчук на своїй фейсбук-сторінці відгукнулася: «Сьогодні особливо сподобалося, що про Лесю Українку говорили як про сильну і красиву жінку, поетесу і мандрівницю, українську аристократку. Без зайвих плакальних декламацій, а з любов'ю і щирістю».

А у вівторок у Луцьку відкриється виставка і в Музеї Лесі Українки у виші, що носить її ім'я. Експозиція «Даю тобі думку мою...» присвячена 170-річчю Олени Пчілки та 148-річчю її доньки, геніальної Лесі Українки.

Ольга ХАРЧЕНКО, газета «День», 25 лютого 2019 року.

25 лютого 1871 року народилася Лариса Петрівна Косач — майбутня Лариса Українка. З плином часу її шедеври не втрачають не тільки глибини й естетичності, а й свіжості звучання, а її застереження, здається, досі належно не осмислені нащадками. Досить згадати лише рядки «Народ наш, мов дитя сліпее зроду. Ніколи світа-сонця не видав. За ворогів іде в огонь і в

ВІЙНА І «МІР», І МИ, ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО

Цими днями, коли верстається число нашої газети, наприкінці лютого 2014-го, п'ять років тому, розпочалась російсько-українська війна. Розпочалась вона в Україні після захоплення керівних органів АР Крим ворожими військами, що маскувались під «зелених чоловічків» так званої «самооборони» з наступною анексією Криму.

Це був початок принесення на українську землю «руського міра». Про сутність того «міру» сьогодні написано вже багато. Але я краще процитую написане політологом і менеджером по роботі з діаспорою Української Всесвітньої Координаційної Ради Юрієм СИДОРЕНКОМ для сайту «Історична правда» Інтернет-видання «Українська правда» приблизно зо три роки до початку російсько-української війни, 24 січня 2011-го. А він ще тоді звернув увагу ось на що:

«На сьогодні маємо державу, за яку пролило чимало крові наших попередників. Маємо кордони, інститути влади, економіку, народ, суспільство, тобто все те, що потрібно аби називатися вільною країною, вільною нацією. Маємо і свою українську національну ідею. Світ створений так, що в ньому не буває вакууму - пустого місця. **Якщо в Україні не буде української ідеї, то прийде інша, наприклад - російська.** Директор Інституту російської історії РАН, професор А.Н. САХАРОВ висловився таким чином щодо питань російської ідеї: «... Учтивая, что история Украины неразделима с историей России, такой подход дает возможность с объективных научных позиций показать историю становления украинского и русского народов, Украинского и Российского государств, их вековую общую историю, их взаимосвязь и взаимозависимость, вскрыть глубокие корни общности двух народов...». До пам'яті пана професора, українська історія нероздільна з історією Литви, Польщі, Словаччини, Чехії, Румунії, Болгарії і навіть Туреччини та Грузії, і ці країни завжди мали взаємозв'язок і взаємозалежність. Це якщо брати країни, з якими ми маємо кордони (морські

також). В цілому історія України не роздільна з історією усієї Європи. А глибоке коріння український народ, крім названих народів, зі слов'янських країн має з хорватами, сербами, словенцями тощо...».

Нині забагато людей і досі дивуються тому, що як це така війна була розв'язана з боку «братського русского народа»? В той же час активісти громадянського суспільства в Україні (і в нашій організації — теж) говорили неодноразово, що така війна дуже можлива й вона наближається. Про це ми неодноразово писали і в нашій газеті «Промінь Просвіти», в єдиній незалежній україномовній газеті Кривого Рогу. А крім цього ми ще й намагалися співпрацювати з іншими громадськими організаціями (наприклад, - з Польщі), щоб поліпшувати життя людей в нашому краї і берегти його природу. І можна сказати, що дуже плідною виявилась наша співпраця з польськими друзями за сприяння Єжи ДАРОВСЬКОГО разом із активістами польської громадської організації «MILA» Ані ЯСТРЖЕМСЬКОЮ та Барбарою КАЖЬОР у спільно створеному українсько-польському Партнерстві з відродження річки Саксагань. В ньому дуже ефективно попрацював, очолюючи Секретаріат Партнерства, Микола КОРОБКО. Чудово продемонстрували свою активність і розуміння суті справи безпосередньо під час роботи над конкретними проектами на території Кривого Рогу Володимир НАЛУЖНИЙ і Петро ЛИСЕНКО. А ще — Олександр ЧИЖИКОВ, який свого часу разом із системним менеджером і автором логотипу нашої газети Вадимом БОРИСЕНКОМ створили енергетичну установку з використання сонячної енергії! Особисто ж для мене після того стали зрозумілими слова нашого великого поета і громадського діяча Василя СТУСА, який, сидючи за ґратами в Радянському Союзі, в далекому від нас 1982-му році так написав у своєму «Таборовому зошиті» про Польщу і поляків:

«...Чи не від самого Києва стежу за по-

діями в Польщі. Хай живуть волонтери свободи! Втішає їхня, поляків, нескореність радянському деспотизмові, їхні всенародні струси вражають; робітництво, інтелігенція. Студентство — все, крім війська і поліції. Коли так ітимуть події, то завтра полум'я охопить і війсьсько. Що тоді робитимуть Брежнев-Ярузельські? У тоталітарному світі немає жодного іншого народу, який би так віддано захищав своє людське і національне право. Польща подає Україні приклад (психологічно ми, українці, близькі, може, найбільше до польської природи, але в нас нема головного — святого патріотизму, який консолідує поляків). Як шкода, що Україна не готова брати уроки в польського вчителя...». Це я процитував книгу «Василь СТУС в житті, творчості, спогадах та оцінках сучасників», виданої Українським Видавництвом «Смолоскип» імені В.СИМОНЕНКА в Балтимор-Торонто 1987-го року, яка з'явилась у бібліотеці нашої організації завдяки нашому далекому другу зі Сполучених Штатів Америки громадському діячеві Василю СТАНУ, який неодноразово надсилав нам книги з вільної Америки і жертвував гроші на друк нашої газети.

І як же важливо перечитати ці слова про Польщу й поляків сьогодні, коли Україна тепер не тільки бере у них уроки, а й, можна сказати, стала щитом для Європи від нападу імперської орди!

А тому варто консолідуватися між собою активістам громадянського суспільства, знаходити спільну основу і поліпшувати цей світ: щоб не було більше війни, щоб зупинити ворожий «руський мір», щоб запанувала на всій Землі творчість, а не процеси руйнування й деградації людства!

Сергій ЗІНЧЕНКО

На світлині на 1-1 сторінці: ми, активісти громадянського суспільства з України й Польщі, під час спільної роботи в Партнерстві «Відродження річки Саксагань»

КБ «Південне» розробляє ракетно-носії для космодрому в Україні

КБ «Південне» підтверджує технічну можливість розміщення стартового комплексу на території України та проводить обговорення організаційних питань. Про це повідомляє Дніпроград із посиланням на Національний промисловий портал.

Наразі готується випуск концептуального проекту ракетно-носія легкого класу «Циклон-1М», який має з нього запускатись.

Як стає відомо з презентації КБ «Південне», сам комплекс має бути розміщений на березі Чорного моря. А за допомогою карт Гугл, на базі приведених координат, можна уточнити — біля Дніпровської затоки, у Білозерському районі Херсонської області недалеко від адміністративного кордону з Миколаївською.

Райони падіння відпрацьованого єдиного ступеня ракетно-носія та обтічника передбачається у Середземному морі.

До цього, мова про можливість розміщення космодрому в Україні велься, в основному, представниками «Нового космосу» — компанією Space Logistics Ukraine — насамперед для ракетно-носія надлегкого класу з потенційним місцем падіння відпрацьованих елементів в акваторії Чорного моря на відстані 300-400 км від українського узбережжя.

Іван МУРАХА, сайт «Дніпроград», 26 лютого 2019 року

Промінь Просвіти Є
Видавець і засновник—ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».
Свідоцтво про державну реєстрацію № 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.
Передплатний індекс: 60093
Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net.
Тел. 067-568-39-73, 050-413-12-95

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ, Сергій ЗІНЧЕНКО, Микола КОРОБКО (голова об'єднання), Олександр ЧИЖИКОВ. Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО. Газета виходить двічі на місяць. Комп'ютерна верстка Л. Верьовки.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів.
Редакція не рецензує і не повертає рукописи.
За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газету друкує офсетним способом КП «Криворізька друкарня» Криворізької міської ради 50050, м. Кривий Ріг, пр. Металургів, 28, тел. 90-63-35.
Обсяг-1 друкований аркуш.
Наклад-1000 примірників.
Замовлення № 396.